

JOAN CARLES GIRBÉS

«**La Setmana del Llibre en Català d'enguany és més necessària que mai**»

L'editor Joan Carles Girbés va assumir la presidència de la Setmana del Llibre en Català setembre passat, quan ningú no era conscient de l'amenaça que se cernia. Un esdeveniment vital per a l'edició en la nostra llengua que tira endavant del 9 al 13 de setembre al moll de la Fusta de Barcelona, un nou espai amb més garanties de seguretat.

Per Xavier Aliaga / @xavialiaga

Imaginava una Setmana com aquesta quan va assumir la presidència de mans de Joan Sala? Quin era el pitjor dels escenaris que imaginava?

—Ningú no comptava amb això. Quan vam fer el traspàs de poders, vaig fer broma dient que prometia que no plouria. I potser no plourà, però caram la que ens ha caigut al damunt. El pitjor temor que sempre ha tingut la Setmana és la pluja. L'edició passada va ploure amb molta intensitat uns dies i és el que més afecta, la màxima gravetat que podíem imaginar.

—**La Setmana és important per a l'edició en català. Enguany, la transcendència és més gran per tot el que ha passat?**

—Jo ho veig així també. El mes de març, nosaltres teníem una planificació molt avançada, amb una idea molt clara del que volíem. I com tantes altres coses, es va aturar perquè no sabíem com podia evolucionar la pandèmia. Quan vam poder tenir algunes certeses, al maig, vam reprendre el tema i veiérem que la Setmana seria més necessària que mai. Havíem passat un Sant Jordi amb les llibreries tancades, sense estar ben preparades per a les vendes en línia i amb les editorials

amb totes les novetats impreses. S'havia fet tota la inversió, però teníem un escassíssim retorn. Aquest era el problema més greu. Si ho veus venir, si és una cosa previsible, potser pots mitigar la gravetat, però estava tot en marxa. En canvi, en setembre ja saps que poden passar coses, no sabem quines, però la prudència i la incertesa formen part del nostre dia a dia i hem de gestionar això de la millor manera. Sant Jordi no el recuperarem, però en setembre s'obri una nova esclatxa, una nova oportunitat per trobar-se amb els lectors i vendre llibres, per celebrar que la literatura en català està viva i té molta potència. A diferència d'altres cites del llibre, aquesta és exclusivament del llibre en català, focalitzem l'atenció mediàtica i del món de la cultura. Per això, la importància que li donem a la Setmana va molt més enllà del que es puga vendre en les casetes. No hi podíem renunciar: ho farem amb totes les mesures de seguretat que calga, però ho farem.

—**Les editorials semblen haver entès això i malgrat tots els condicionaments continuaran llançant novetats per al setembre.**

—Sí, per això no entrava en els nostres plans no fer la Setmana. La podíem fer més gran, més

Del 9 al 13
de setembre

La Setmana del Llibre en Català

Moll de la Fusta
Barcelona

LA SETMANA

petita o amb activitats virtuals, però no podíem no fer-la. Entre altres coses perquè els darrers anys hem trobat una complicitat molt gran entre les editorials i la Setmana; és un gran aparador per presentar novetats. Haguérem deixat nues les editorials que aposten per la Setmana per presentar grans llibres. La Setmana té el valor de mostrar que, si treballem junts, podem fer coses grans, ser ambiciosos.

—Segons les converses que han tingut amb les autoritats sanitàries i l'Ajuntament de Barcelona, en quins escenaris es preveuria una possible suspensió?

—Amb tota sinceritat, en cap moment hem parlat de suspensió amb ningú. Amb el Prociat, l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat, conjuntament amb tots, referem els plànols, la ubicació i les mesures de seguretat quan encara estàvem en fase 2. Hi ha dos escenaris, un en què es poden fer coses i un altre en què no. Si és que no, si estem confinats a casa, no es podrà fer res. D'això no n'hem parlat. Els altres escenaris són diversos, però ens posarem en el pitjor, amb repunts i contagis, pensàrem en la manera de fer una Setmana completament segura per als visitants, els expositors, els participants i els treballadors que hi ha allà. Hi haurà control d'accés

i temperatura, distància suficient entre casetes, amplitud de corredors, només un escenari que es desinfectarà cada vegada... Fins i tot hi ha una caseta d'aïllament. I tot està perimetrat i tancat, no pot entrar ni eixir ningú espontàniament. Això no ho podíem fer en l'avinguda de la Catedral. El moll de la Fusta és un lloc al costat del mar, a l'aire lliure... Té tots els requisits per poder-se fer amb una capacitat de 800 persones simultàniament que podria ser flexible. Això ho sabrem molt damunt de la Setmana. Però mai s'ha previst la possibilitat de no fer-ho.

—Amb una certa perspectiva, es pot fer ja un balanç del que està suposant la pandèmia per al món del llibre i en concret per al sector editorial, que vostè coneix millor?

—Hi ha dos balanços possibles. Des del punt de vista econòmic hi ha un sotrac molt gran pel que fa a la facturació de les editorials. A tot el món li ha afectat molt el Sant Jordi confinat. Es tracta d'un dia en el qual es facturen 22 milions d'euros. Amb Llibreries obertes [una iniciativa impulsada pel grup editorial de Girbés per sostenir la venda durant el confinament] es va arribar a facturar un milió d'euros. No era l'únic canal de venda, però fins arribar a 22 milions hi ha molt de marge. Amb el Sant Jordi d'estiu hem →

Joan Carles Girbés amb la litografia creada per Antoni Miró per a la Setmana del Llibre.

→ recuperat una mica, però no s'ha arribat a això. Per tant, es tracta d'un primer semestre molt dolent. I ens enfrontem a un segon semestre molt incert. Ara hem pogut replanificar novetats i tirades, però ens trobem igualment amb molts punts d'incertesa. Serà un any en què tothom quedarà tocat. Per això la importància de la Setmana i d'agafar-nos a qualsevol iniciativa que pugui ser col·lectiva.

La segona valoració té a veure amb això: fruit de la incertesa, del nerviosisme dels primers moments, hi hagué un gran desconcert en el sector. I no sé com dir-ho, però vam treballar poc units, cadascú feia el que sabia, el que volia, el que podia...

—Hi va haver crítiques a iniciatives com Llibreries obertes.

—Va ser un moment molt dur, en el qual la gent veia que el seu projecte vital i professional perillava. S'ha de comprendre el context. Però en el Sant Jordi d'estiu hem tornat a viure una mica el mateix. Ens costa aprendre. Pel contrari, en la Setmana tothom s'hi troba a gust i rema en la mateixa direcció. Hi ha un corrent de col·laboració i optimisme que fa que les coses funcionen. Si cadascú va a la seua tindrem el que tindrem. Però si tots treballem més units serem més forts, tindrem més possibilitats de sortir-nos-en. La Setmana és un exemple, però es poden fer més coses. Fem-les. És igual qui les proposa mentre siguin útils. Hem de ser crítics positius i constructius.

—El programa de la Setmana s'assembla al de qualsevol any i fins i tot es conserven trobades professionals com el Making Catalan Literature, tot i que de manera virtual. Una manera de transmetre una certa sensació de normalitat.

—Una cosa portava a l'altra. En les condicions que fora, s'havia de mantenir l'essència de la Setmana. És un lloc de venda de llibres, de trobada, de poder parlar de manera distesa. No és Sant Jordi. I després hi ha el que es parli als mitjans de la Setmana, fer de motor per a la venda de llibres i la difusió del llibre en català. A mi, com a president, no m'importa tant la facturació com el benefici global d'arribar a més gent i difondre títols que es poden comprar després en les llibreries o quan arribe Nadal. Aquest és un valor incalculable, tot el que fem es trasllada al posicionament del llibre en català. I tot això ho tenim enguany, el premi a la trajectòria [enguany a l'escriptora i il·lustradora Teresa Duran], un cartell amb una litografia magnífica d'Antoni Miró, la setmana solidària, dedicada al personal sanitari... Hem volgut preservar tot això. És una Setmana concentrada amb una bona programació. Si la trobada amb editors internacionals no es pot fer presencial, doncs la fem virtual. L'Institut Ramon Llull ha repensat l'activitat per fer-la útil en les condicions actuals. Quan tots remem en la mateixa direcció, surten coses útils. ●

➤ ALGUNS NOMS D'UNA SETMANA ATÍPICA

Aquesta extraordinària Setmana del Llibre en Català del Moll de la Fusta servirà d'aparador donarà una segona oportunitat a obres que no han gaudit de l'aixopluc de Sant Jordi. És el cas de la desconfinada *No sóc aquí* (Anagrama), la segona novel·la d'Anna Ballbona, o d'una altra novetat esperada, *el Boulder* (Club Editor) d'Eva Baltasar. També ens trobarem amb la visió d'Ana Punsoda de la *Luxúria*, dins de la col·lecció de Fragmenta sobre els pecats capitals.

Alhora, es presentaran novetats recentíssimes, com ara *Paraula de jueu*

(Columna) l'esperada continuació de l'èxit de Martí Gironell *El pont dels jueus*. O l'últim premi Sant Joan-BBVA, *A les cinc som a casa* (Proa), d'Albert Forns.

Una petita mostra del panell d'activitats que ens convida al contacte directe. Entre els autors i autores del programa trobareu Care Santos, Gemma Pasqual, Muriel Villanueva, Joan Pons Bover, Ivette Nadal, Montse Sanjuan, Empar Moliner, Pilar Rahola, Raquel Casas, Vicenç Pagès, Raül Garrigasait, Jordi Nopca, Irene Solà, Núria Cadenes, Anna Gual, Carlota Gurt, Mireia Calafell, Mireia Vidal-Conte, Pep Coll, Damià del Clot, Lluís Llorc, Esteve Plantada o Cesc Martínez.

Alguns dels noms literaris d'aquesta Setmana atípica i necessària.